

Germicídny žiarič, foger alebo čistička vzduchu, či ionizátor ako účinná dezinfekcia prostredia do pedikúry

V čase zúriacej pandémie korónového vírusu COVID – 19 sa ukazuje potreba dezinfekcie na vyššej úrovni ako je tomu za bežných podmienok prevádzkovania epidemiologicke závažných služieb. Aj napriek tomu, že momentálne sú naše prevádzky na základe opatrenia vlády zo dňa 12.3.2020 uzavreté sa ukazuje, že je nutné sa už dnes pripraviť na opätovný návrat na naše pracoviská v predstihu. Sme v situácii, kedy nemáme príjem, ale naše náklady sa zvyšujú. Dezinfekcia, ktorej denne miníme „hektolitre“, rukavice na klienta aspoň 2 – 3 páry a rúška pre klienta i pre nás. Čiže **2 rúška na jedného klienta. Použitie pracovného štítu**, ktorý bol doposiaľ len akýmsi bonusom na našu ochranu sa zo dňa na deň stal nutnosťou. Ceny všetkých pracovných ochranných prostriedkov sa niekoľko násobne zvýšili a stali sa menej dostupnými.

Rovnako ochranné pracovné pomôcky tak aj spôsob dezinfekcie nášho prostredia sa zmenil – zvýšil. **Vynechať nemôžeme ani oznamy typu „Ak prejavujete známky respiračných ochorení alebo kašlete „atď.“** - ktoré visia na stenách našich pracovísk, doposiaľ len ako naša vyhrážka, aby sme sa chránili a klienti si ju len málo všimli sa stane odo dnes už jasným signálnym znakom, že je nutné tieto opatrenia dodržiavať aj mimo COVID – 19 – len pri „obyčajnej“ chrípke či prechladnutí.

Dnes sa každá rozumne uvažujúca pedikérka zamýšľa nad možnosťami ako zvládnuť návrat do práce tak, aby sme konečne doniesli domov peniaze na našu obživu, ale tak, aby sme neohrozili svoje zdravie a rovnako tak zdravie svojich rodín.

Mnohé z nás sa zamýšľajú ako zvýšiť ochranu. Použitie germicídneho žiariča alebo iného prostriedku na dezinfekciu priestorov našich pracovných čakární alebo iných častí našich pracovísk je nutné.

Ako teda zvýšiť pravdepodobnosť šírenia akéhokoľvek ochorenia na prevádzkach pedikúry?

Na dezinfekciu prostredia je možné využiť čističky vzduchu, germicídne žiariče alebo fogery alebo ionizátory. Rovnako však je možné využiť aj silu prírody a to silicové oleje v difúzeroch.

ČISTIČKA VZDUCHU

Čističky vzduchu sú malospotrebitel'ské čističky alebo profesionálne. Ich domáce alebo profesionálne použitie sa líši výkonnosťou prístroja a spôsobom ako sa vzduch čistí. Výkonnosť čističky vzduchu hovorí o tom, koľko litrov vzduchu dokáže čistička prečerpať za jednotku času. Spôsob čistenia predstavuje zoradenie rôznych typov filtrov a teda veľkostí znečisťujúcich častí vo vzduchu. **Čističky vzduchu** využívame v prvom rade na **odstránenie prachu** z pracovných miestností.

GERMICÍDNY ŽIARIČ

Germicídne žiariče sú zariadenia slúžiace na dezinfekciu vzduchu a povrchov, použitím ultrafialového žiarenia. Ultrafialové žiarenie je časť viditeľného spektra svetla.

Germicídne žiariče využívajú ultrafialové žiarenie vlnovej dĺžky 253,7 nm (nano metra), ktorá má dezinfekčný účinok. UV žiarenie tejto vlnovej dĺžky je **schopné zabíjať veľké množstvo baktérií, vírusov a plesní**, ktoré sú vyvolávateľmi mnohých nebezpečných ochorení. Dezinfekcia predmetov a vzduchu využitím germicídnych - baktericídnych žiaričov je veľmi účinná, nehlučná a bez zápachu.

Práve pre ich účinky sú veľmi vyhľadávané v dnešnej dobe do prevádzok pedikúry.

Pozor však na ich časté používanie.

Germicídny žiarič vytvára žiarenie, ktoré je schopné zabíjať veľké množstvo baktérií, vírusov a plesní ako sme spomínali v článku vyššie. Avšak, pri nadmernom používaní najmä priamych germicídnych žiaričov, dochádza k mikrobiologickej nerovnováhe a na mieste častého použitia sa môžu rozmnožovať mirkóby sterilného prostredia alebo tiež zdravotníckej mikróby, vyvolávateľa tzv. nozokomiálnych nákaz. Je tomu tak preto, lebo všetci prirodzený „nepriatelia“ alebo „protivníci“ nozokomiálnych nákaz sú eliminovaní. Preto je ich použitie na prevádzkach pedikúry nutné presne špecifikovať v Prevádzkovom poriadku, ktorý je bezpodmienečnou súčasťou každej pedikérskej prevádzky a musí byť schvaľovaný príslušným Regionálnym úradom verejného zdravotníctva.

Ako si vybrať správny germicíd?

Germicídne žiariče delíme na otvorené a uzavreté. Líšia sa spôsobom ako pracujú a aj spôsobom použitia. **Otvorený germicídny žiarič sa používa bez prítomnosti ľudí**, kedy sa vykonáva dezinfekcia povrchov a vzduchu **v nočných hodinách** po pracovnej dobe, t.j. bez prítomnosti ľudí. Znamená to, že tento typ germicídneho žiariča dezinfikuje miesta, na ktoré dožiarí – čiže za kreslom alebo v tienoch stojacich prekážok už dezinfikuje len vzduch, ale nie predmety v tieni.

Uzavretý germicídny žiarič sa používa kontinuálne **počas celej doby prevádzky**, teda za prítomnosti ľudí. Vykonáva sa dezinfekcia vzduchu.

Každý z týchto typov môžu byť buď prenosné alebo závesné na stenu. Ak máte viac prevádzkových miestností je prenosný germicídny žiarič výhodný, ale ak máte len jednu miestnosť, je pre vás vhodnejšia závesný variant.

Pred zakúpením germicídneho žiariča je veľmi dôležitý parameter rozmer miestnosti, kde chcete germicídny žiarič používať. Potrebujete poznať nie len rozlohu priestoru, ale aj výšku stropu. Výrobcovia vám následne budú ponúkať, ktorý germicídny žiarič je pre vás vhodné si zaobstarat'. Ak totiž kúpite jednoduchý germicídny žiarič s nedostatočným výkonom, nebude možné dosiahnuť účinnú dezinfekciu a dekontamináciu priestoru i vzduchu. Preto pri obstarávaní týchto zariadení vždy pozerajte na výkon zariadenia a nechajte si poradiť od výrobcu.

Ako som už písala, zakúpenie a používanie germicídneho žiariča je nutné zapracovať do Prevádzkového poriadku danej prevádzky pedikúry. Pri jeho využívaní je nutné si uvedomiť spôsob pôsobenia germicídneho žiariča. Otvorený germicídny žiarič sterilizuje plochy a povrchy, preto je nutné dodať, že na prevádzkach epidemiologicky závažných činností, kam patrí aj pedikúra je nutné zvážiť aj riziko. Rizikom je vypestovanie si na prevádzke pôvodcov nozokomiálnych nákaz. Ide o nákazy, ktoré sú typické pre sterilné priestory. Preto ich použitie má určite zmysel, nie však často. Ideálne použitie je 1 – 2 krát do týždňa (ak zvažujeme 5 pracovných dní za týždeň).

FOGER

Ďalšia z možností ako zabezpečiť hygienickú čistotu priestorov je použitie prístroja - **foger**. Ide o prístroj, ktorý je **schopný rozprašovať do prostredia mechanicky hmlový poprašok dezinfekcie**, ktorá vyzabíja baktérie, vírusy a plesne vo vzduchu ale aj na povrchoch, všade tam, kde dopadnú hmlové čiastočky dezinfekcie. Účinky fogera sú dlhotrvajúce, podľa podmienok, ktoré určí výrobca dezinfekcie, ktorá sa do fogera dáva.

Foger je elektrostatický ručný postrekovač s tzv. **bezdotykovou aplikáciou**. Pri aplikácii roztoku na báze vody elektrostatickým postrekovačom nie je potrebné utierať povrchy, čo poskytuje jedinečnú a účinnú metódu aplikácie. Požiadavky na „zabíjanie patogénov“ sú tu zabezpečené pri minimálnej spotrebe dezinfekcie s maximálnym účinkom. Po aplikácii roztoku, nabitého elektrostatickým nábojom, je výsledkom dokonale nastriekaný povrch. Krížová kontaminácia povrchu je značne znížená, pomocou bezdotykovej vlastnosti

postrekovačov. Povrchu sa nedotknú handry ani ľudské ruky, preto sa baktérie nepresunú z jedného miesta na druhé. Použitie elektrostatických postrekovačov umožní rýchlu a účinnú dezinfekciu/sanitáciu. Je to spôsobené elektrostatickým nábojom, ktorý umožňuje pokryť aj skryté a tmavé oblasti, ale tiež umožňuje pokryť veľkú oblasť v malom rozmedzí času.

IONIZÁTOR – OZÓNOVÝ GENERÁTOR

Ionizátor je generátor ozónu. Je to prístroj, ktorý dokáže účinne dezinfikovať priestory pedikúry bez zásadných nežiaducich účinkov. Ozón je plyn, ktorý sa prirodzene vyskytuje v prírode a tvorí napr. ochrannú ozónovú vrstvu Zeme. Vo vyšších koncentráciách dokáže likvidovať mikroskopické organizmy, ako sú vírusy, baktérie, vyvolávateľov mykotických infekcií a iné mikróby a patogény. Ozón svojimi účinkami nezaťažuje životné prostredie.

Ako si vybrať správny ionizátor?

V prevádzkach pedikúry ide o tzv. šokové čistenie. Ideálny výkon tohto zariadenia je 5.000 –

10.000 mg/h. Pri veľkosti prevádzky s štandardnou výškou stropu 2,5m a veľkosťou plochy do 50m² je potrebné nechať 1x denne pustený generátor na 1 hodinu. Následne nechať hodinu odstáť a pôsobiť a na koniec pred začiatkom prevádzky dokonale dezinfikovaný priestor vyvetrať. Generátory ozónu - ionizátory o výkone 3500-5000 mg / h bude vyžadovať viac času, aby dosiahol rovnaký účinok ako generátor s nami odporúčaným výkonom.

Pri používaní generátora na problémy ako sú vírusy, baktérie, zápach a plesneň tiež zohľadňujeme mieru zápachu a znečistenia, podľa toho nastavujeme výkon generátora.

Majte na pamäti, že príliš veľa ozónu môže spôsobiť silný zápach, ktorý môže v miestnosti zostať aj niekoľko týždňov, preto ak zvolíte generátor s vyšším výkonom ako je nami odporúčaný, môže to pôsobiť zbytočne kontraproduktívne.

Ako efektívne čistiť ozónom?

Pred použitím generátora by malo najprv prebehnúť dôkladné mechanické upratanie priestorov. Nepoužívajte ozón ako jedinou formu čistenia bez ohľadu na to, či už sa jedná o dezinfekciu pred vírusmi alebo zbavenie sa zápachu.

Pre dosiahnutie maximálnych výsledkov pri dezinfekcii najprv klasickými čistiacimi prostriedkami mechanicky očistite povrchy, ktoré prichádzajú do kontaktu s človekom. Pri čistení priestorov od zápachu a pod., dôkladne povysávajte a vytrite podlahy, odstráňte prípadné usadeniny a nánosy prachu či iných nečistôt. Ozón prestupuje zvonka dovnútra, nánosy nečistôt teda jeho postup sťažujú.

1. V miestnosti, kde používame ozón nemajú byť ľudia, zvieratá ani rastliny.
2. Pred pôsobením ozónu treba chrániť kovové predmety a papier. Preto tieto veci pred použitím generátora prekryte.
3. Nastavte časovač na 1 hodinu.
4. Ak je to potrebné, hodinové pracovné cykly môžete s pauzou opakovať, avšak vždy počkajte aspoň hodinu pred vstupom do miestnosti.
5. Po vypnutí generátora počkajte aspoň 1 hodinu, než sa ozón usadí a znova sa stane normálnym kyslíkom. Až potom vstúpte do miestnosti. Aj pre toto odporúčame, aby ste ionizátor používali na konci prevádzky.
6. Priestory pred používaním dôkladne vyvetrajte.

Autor článku: Ing. Milada Nádašiová – prezident Slovenskej podologickej spoločnosti, o.z.

www.podologia.sk